

SH-MLK

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN VIIKKO
6.-14.11.2010

Khs dnro	2009-2373/1006
Stn dnr	
Saap./Ant.	07-12-2010
k3	

ehkäisevän päihdetyön viikko

**Vetoamus toimitettu kaupunginvaltuustolle 10.11.2010
ja kaupunginhallitukselle 15.11.2010**

Vetoamme, että lasten ja nuorten suojelemiseksi ja yleisen hyvinvoinnin lisäämiseksi Helsinki toteuttaa vastuullisen alkoholinkäytön toimenpideohjelman ehdotukset. Ohjelman toteutumista tulee seurata aktiivisesti.

Pidämme erityisen tärkeänä seuraavia toimenpiteitä:

- Helsinki kieltää alkoholimainonnan vuokratessaan omistuksessaan olevia mainospintoja sekä myydessään mainostilaa liikennevälineisiin.
- Alkoholiteollisuuden sponsorointi Helsingin järjestämissä tilaisuuksissa tai tapahtumissa kielletään.
- Helsingin edustustilaisuudet ja kunnan tiloissa ja alueella pidettävät tilaisuudet ovat pääsääntöisesti alkoholittomia.
- Rakennetaan Helsinkiin puuttumisen ja nollatoleranssin kulttuuri, jonka mukaan poliisi puuttuu aina alaikäisten julkijuopotteluun ja aikuisten häiritsevään julkijuopotteluun.

Päihdejalanjälkemme on suuri

Vuonna 2008 Suomessa kulutettiin ensimmäistä kertaa enemmän alkoholia kuin missään muussa Pohjoismaassa. Vuonna 2008 alkoholin kokonaiskulutus oli Suomessa 12,5 litraa 100 sataprosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti laskettuna, kun esimerkiksi Ruotsissa luku vuonna 2007 oli 9,4 litraa. Helsingissä alkoholin tilastoitu myynti oli vuonna 2009 9,5 asukasta kohden kun koko maassa luku oli 8,3 litraa.

Alkoholiin liittyviä terveydellisiä ja sosiaalisia haittoja esiintyy Suomessa enemmän kuin muissa Pohjoismaissa. Alkoholihaitat tulevat kalliiksi. Kuluja aiheutuu esimerkiksi kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen käytöstä, järjestyksenvalvontaan ja rikollisuuteen liittyvistä kustannuksista, menetetyistä työpanoksesta ja lähiympäristön hyvinvoinnin heikkenemisestä. Jo pelkät päihdehuollon nettokustannukset olivat koko maassa asukasta kohti 28,60 euroa (v. 2008). Helsingin päihdehuollon kustannukset olivat 53,9 euroa.

Nuorten päihteiden käyttö huolestuttaa

Suomalaisten koululaisten humalajuominen on vähentynyt selvästi 2000-luvulla, mutta se on edelleen yleisempää kuin Euroopassa keskimäärin. Nuorten terveystapatutkimuksen mukaan myönteinen kehitys on nyt kuitenkin pysähtynyt ja joiltakin osin alkoholin käyttö on kääntynyt nousuun vuosien 2007–2009 välillä. Kouluterveyskyselyjen mukaan tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa on ollut 16,5 prosenttia 8.- ja 9.-luokan oppilaista. Helsingissä luku on 19 prosenttia.

Lapset ja nuoret kohtaavat alkoholimainontaa kaikkialla

Alkoholi ei ole tavallinen elintarvike vaan päihde, joka aiheuttaa terveyshaittoja ja riippuvuutta. Se on luokiteltu samaan syöpävaarallisuusluokkaan tupakan ja asbestin kanssa. Alkoholimainonnassa alkoholi kuitenkin kuvataan samanlaisena kulutustuotteena kuin esimerkiksi virvoitusjuomat. Vaikka laki kieltää alkoholimainosten kohdistamisen lapsille, lapset ja nuoret törmäävät alkoholimainoksiin kaikkialla. Vuonna 2009 nuorista 92 % muisti nähneensä alkoholimainoksen. Mainokset ovat usein nuoriin vetoavia, niissä alkoholikäyttö esitetään osana hauskaa ja seurallista elämää.

Altistuminen alkoholijuomien mainonnalle aikaistaa alkoholin käytön aloittamista ja lisää alaikäisten alkoholinkäyttöä. Mainonnan antama positiivinen kuva alkoholista toimii vastakkaiseen suuntaan kuin kuntien ja järjestöjen tekemä ehkäisevä päihdetyö. Lapset ja nuoret kohtaavat alkoholimainontaa ulkomainoksissa, joukkoliikennevälineissä, kauppakeskuksissa ja yleisötapahtumissa. Kunnilla on mahdollisuus vähentää tätä altistusta merkittävästi kieltämällä alkoholimainonta kaikissa omistuksessaan olevissa tiloissa ja yleisötapahtumissa.

Päihdeilmastonmuutos Helsinkiin!

Kunnat vastaavat kuntalaisten hyvinvoinnista. Valtio tukee kuntia vaikuttamalla alkoholin kulutukseen ja haittoihin lainsäädännöllä ja verotuksella. Kun kaikki toimivat samaan suuntaan, saadaan muutoksia aikaan.

Haluamme, että kuntamme pyrkii edistämään kunnan asukkaiden terveyttä ehkäisemällä päihdehaittoja ja vähentämällä nuorten päihdeiden käyttöä. Kasvavan alkoholinkulutuksen haitat tulevat kalliiksi – haluamme että kunnassamme ehkäistään haitat etukäteen ja käytetään säästyneet rahat esimerkiksi luokkakokojen pienentämiseen, oppilashuollon vahvistamiseen ja muiden peruspalvelujen parantamiseen.

Helsingissä 15.11.2010

Mukana kannanotossa ovat seuraavat toimijat:

*Klaari Helsinki
Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Päihdeprojekti, Helsingin seurakuntayhtymä
Kännikapina/ Raittiuden Ystävät
Skarpit nuoret
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Terveystieteiden tutkimuskeskus ry*

Kannanoton yhteyshenkilö
Anki Pulliainen p. 044-0266358
anki.pulliainen@raitis.fi

Ehkäpä - verkostossa on mukana Etelä-Suomen alueella toimivia ehkäisevää päihdetyötä tekeviä järjestöjä sekä kunnallisia ehkäisevän päihdetyön toimijoita. Verkoston tavoitteena on tiivistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä sekä edistää ehkäisevän päihdetyön toimintamahdollisuuksia.

www.ehkapa.fi